

בית דין ירושלים

לדיני ממונות ולבירור יוחסין

זכויות עובד למורה שהתפטרה לאחר לידה

תיק ממונות מס' 1561-שע

(מחד' ב' אולול)

צד א': עמותת א', ע"י ב"כ ר' י' פאלי ועו"ד שמרלר
צד ב': גב' ב', ע"י עו"ד ח' חובב

נושא הדין

הגב' ב' עבדה כמורה בביה"ס של עמותת א', והתפטרה מעבודתה לאחר לידה. הגב' ב' תובעת פיצויי פיטורין, בגלל העובדה שהתפטרה אחרי לידה, וכן תובעת הטבות שכר שונות שלא שולמו לה במשך שנות עבודתה. לטענתה, מאחר שביה"ס מתקצב ע"י משרד החינוך, והתקציב כולל גם הטבות שכר, הטבות אלו מגיעים לה, וכך קובע החוק של משרד החינוך.

העמותה משיבה שלא מגיעים לה פיצויי פיטורין משום שהתפטרה מעצמה, למרות שהיה זה אחרי לידה, ובביה"ס שלהם מעולם לא שילמו את הטבות השכר השונות משום שהתקציב שביה"ס מקבל ממשרד החינוך אינו מספיק עבור כל הוצאות ביה"ס, מה גם שהעובדת סברה וקבלה והמשיכה לעבוד למרות שלא שולמו לה הטבות אלו. עוד טוענת העמותה שידוע לה שהעובדת התחילה לעבוד במשרדו של חמיה.

הגב' ב' משיבה שלא מחלה על הטבות אף פעם וחזרה ותבעה אותם ממנהל ביה"ס, וגם אם היתה מוחלת הרי לפי החוק לא מועילה מחילת העובד על שכרו. על ענין העבודה אצל חמיה משיבה גב' ב' שהיו אלו לימודים ולא עבודה, והיות והיה זה משרד של חמיה תנאי העבודה והלימוד היו נוחים לה ולתניוק.

פסק דין

התביעה לכפסי פיצויים מתקבלת, ועליה יש להוסיף עוד סכום מסויים כפשרה. שאר התביעות נדחות.

(-) דוד יהושע קניג

(-) מרדכי אייבלר

(-) אברהם דוב ליון, אב"ד

השאלות לדין

- א. עובדת שהתפטרה מעבודתה אחרי לידה, והתחילה לעבוד במקום אחר, האם דינה כמפוטרת או כמתפטרת.
- ב. ב"ס שאינו מקבל את מלוא התקציב ממשרד החינוך, האם נוהג אצלו "מנהג המדינה" של תשלום הטבות שכר לעובדים.
- ג. מחל העובד על חלק משכרו האם מחילתו מחילה.

תשובה

- א. ראה "סיוס יחסי עבודה" לוצ'אקי, פרק 11 עמ' 3 שאם תכלית ההתפטרות היתה לאורך טיפול צילד שטולד, ובמקום העבודה החדש היו תנאי העבודה נוחים יותר לאורך הטיפול צילד שטולד, זכאית העובדת לפיזיוס כמפוטרת.
- ב. סקטור מסויים שנהג צענין זכויות העובדים שלו שלא לפי חוקי המדינה, וכל מי שמתקבל אללו לעבודה נכנס על דעת כן, כבר כתב באגרות משה חו"מ ח"א סי' עו שהמנהג הכללי אינו קובע אללס. וז"ל: דאף אם מנהג בתי ספר של גויס שהם מסלקין גם בלא טענה, אינו כלום, דיש למיזל בחר מנהג של מקום זה יותר ממנהג המדינה. וראיה מגמ' ב"מ ריש פרק המקבל א"ר יוסף בצבל נהיגי דלא יהיבי תיבנא לאריסא. ופריך למאי נפ"מ. ומשני דאי איכא אינש דיהיב עין יפה הוא, ולא גמרינן מיניה. משמע דרק לאתריס לא גמרינן מיניה אבל הוא עצמו מחוייב ליתן, דאם גם האיש הזה אינו מחוייב ליתן, הו"ל לומר דעין יפה הוא ואינו מחוייב שיכול לחזור וכו' אף באריס זה או כשיקח אריס אחר בצמתא. ואין לומר דהתם שאני משום דמן הדין היה לריד לחלוק בתצן, לכן כשנתן ולא קבל עליו מנהג העיר שלא ליתן מחוייב ליתן, דאין לזה שום טעם, דהא צעיר זו שנהגו שלא לחלוק בתצן אינו מחוייב מעיקר הדין כל זמן שלא היתנו היפוך המנהג. ולכן משמע דאף מנהג של איש זה לצד מהני לגבי איש זה אף שהוא נגד מנהג המדינה. ע"כ. וכ"כ בצרכת שלמה סי' יט אות יט ואילך צענין פטורי מלמדים במקום שמנהגם לפטר בתוך הזמן כשיראו המנהלים לורך בכך, שאפשר להתנות צענין כזה ותנאס קיים, ואין זה בכלל מתנה ע"מ שכתוב בתורה. ועיי' פס"ד ירושלים כרך 1 עמ' רכג.
- י"וין, שהעמותה הביאה אסמכתאות חוקיות ללידה.
- ג. גם אם לפי החוק עובד אינו יכול לוותר על זכויותיו, לפי ד"ת בודאי שיכול לוותר עליהן ככל תנאי שבממון.